

De Minister van Justitie
De heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 20 april 2010

betreft Onderhandelingsmandaat SWIFT-overeenkomst

ons kenmerk 145543.04u

Geachte heer Hirsch Ballin,

De vaste commissie voor de JBZ-Raad heeft in haar vergaderingen van 13 en 20 april 2010 gesproken over de aanbeveling van de Europese Commissie aan de Raad om haar te machtigen onderhandelingen te openen met de Verenigde Staten over een nieuwe, meerjarige overeenkomst over de beschikbaarstelling van banktransactiegegevens in het kader van het Terrorist Finance Tracking Programme (SWIFT-overeenkomst). Over het gegeven dat de commissie via onofficiële weg van deze aanbeveling kennis heeft moeten nemen, heeft zij u reeds bij brief van 13 april 2010 geïnformeerd.¹ De commissie wenst thans een inhoudelijke reactie te geven op de aanbeveling voor een nieuw onderhandelingsmandaat.

De commissie heeft sterke aarzelingen met betrekking tot het nieuwe onderhandelingsmandaat. Zij onderkent dat een aantal elementen op het punt van de bescherming van persoonsgegevens is aangescherpt. Zij moet niettemin vaststellen dat op het belangrijke onderdeel van de verzending van gegevens het gehele bestand wordt verstuurd. De commissie meent dat data op basis van 'case by case' opgevraagd zouden moeten kunnen worden, bij voorkeur met rechterlijke tussenkomst. Nu SWIFT niet in staat is de gevraagde gegevens uit het bestand te filteren geschiedt dat door de Amerikaanse overheid. Daarmee hebben de Verenigde Staten in feite onbeperkt toegang tot de volledige database. Dat lijkt niet in overeenstemming met het proportionaliteitsbeginsel. Om die reden bepleit de commissie dat data in de Europese Unie zelf worden gefilterd. Gelet op de bewerkelijkheid en de kosten van deze werkzaamheden, alsmede de doelstelling van politie- en justitieonderzoek zou voor de uitvoering kunnen worden gedacht aan Europol of Eurojust.

De commissie heeft voorts nog een aantal specifieke vragen en opmerkingen:

1. In de ontwerp-onderhandelingsrichtlijnen is gekozen voor een bewaartermijn van vijf jaar. Om welke reden is gekozen voor een termijn van vijf jaar? Naar het oordeel van de commissie

¹ Kenmerk: 145543.3u.

datum 20 april 2010

ons kenmerk 145543.04u

blad 2

zou een kortere bewaartermijn de voorkeur verdienen. Aansluiting zou daarbij bijvoorbeeld gezocht kunnen worden bij de bewaartermijn voor telecommunicatiegegevens.

2. Voorgesteld wordt om jaarlijks te evalueren of de data eerder gewist zouden kunnen worden. Wat wordt bedoeld met 'de' data? Betreft het hier alle aanwezige data of een selectie daarvan? Indien dit een selectie betreft, hoe komt de selectie tot stand en door wie wordt de selectie uitgevoerd?

3. Welke mogelijkheden bestaan er dat informatie bij 'derde' landen terecht komt? Indien dit onder voorwaarden mogelijk is, welke voorwaarden zijn dit dan en wie bepaalt dit? Naar het oordeel van de commissie dient de Europese Unie hierbij betrokken te zijn inclusief Europol en Eurojust.

4. Individuen krijgen de mogelijkheid om de informatie behorende bij de SWIFT-transactie op te vragen. Wat wordt bedoeld met 'individuen', betreft dit iedereen die in SWIFT is opgenomen door middel van een transactie of slechts degenen die geëxtraheerd worden/zijn? Bestaat deze mogelijkheid bij iedere SWIFT-transactie? Zo ja, hoe is het administratief uitvoerbaar indien in groten getale van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt? Welke rechtsbescherming zal openstaan indien een burger inzage in, rectificatie van of schrapping van persoonsgegevens geweigerd wordt?

5. De overeenkomst moet verzekeren dat de informatie verkregen door het TFTP op de meest doelmatige wijze beschikbaar wordt gesteld aan de autoriteiten van de EU-lidstaten, alsmede Europol en Eurojust. Wordt slechts gedoeld op de informatie die het TFTP van SWIFT heeft ontvangen of wordt gedoeld op alle informatie, ook de meerdere informatie, waarover het TFTP mogelijk anderszins beschikt?

6. Voorgesteld wordt om de overeenkomst op reguliere basis te evalueren. Wat wordt daarmee bedoeld? Wordt dat telkens naar behoefte bepaald of vindt dit op een vast tijdstip plaats? Naar het oordeel van de commissie verdient het de voorkeur om een vast moment van evaluatie te bepalen.

7. Is de overeenkomst voor onbepaalde termijn of voor bepaalde termijn bedoeld? De commissie is er een sterk voorstander van dat gekozen wordt voor een beperkte duur van de overeenkomst, bijvoorbeeld een termijn van drie jaar.

De commissie heeft op grond van de geannoteerde agenda voor de JBZ-Raad van 22 en 23 april aanstaande begrepen dat tijdens deze Raad zal worden gesproken over aanneming van het nieuwe mandaat. Zij verzoekt u dan ook met haar reactie rekening te houden in het door Nederland uit te dragen standpunt.

datum 20 april 2010
ons kenmerk 145543.04u
blad 3

Hoogachtend,

M.J.M. Kox
Voorzitter van de vaste commissie voor de JBZ-Raad